

तमन्वगच्छन्महीवान् धनुर्भालक्ष्मणस्तदा । सीता च भार्या भद्रन्ते वैदेही जनकात्मजा ।
ततोवनगते रामे राजा दशरथस्तदा । समयुज्यत देहस्य कालपर्यायधर्मेण ।
रामन्तु गतमाज्ञाय राजानन्तु तथा गते । आनाय्य भरतं देवी कैकेयो वाक्यमब्रवीत् । १४८७
गतो दशरथः स्वर्गं वनस्थो रामलक्ष्मणे । गृहाण राज्यं विपुलं चेमं निहतकण्ठकं ।
तामुवाच स धर्मात्मा नृशंसं वत ते कृतं । पतिं हत्वा कुलञ्चेदमुत्साद्य धनलुब्धया ।
अयशः पातयित्वा मे मूर्ध्नि त्वं कुलपांसने । सकामा भव मे मातरित्युक्त्वा प्ररुरोद ह ।
स चारित्र्यं विशोभ्याथ सर्वप्रकृतिसन्निधौ । अन्वयाद्वातरं रामं विनिवर्त्तनलालसः ।
कौशल्याञ्च सुमित्राञ्च कैकेयीञ्च सुदुःखितः । अग्रे प्रस्थाप्य यानैः स शत्रुघ्नसहितो ययौ । १४८८
वशिष्ठवामदेवाभ्यां विप्रैश्चान्यैः सहस्रशः । पौरजानपदैः सार्द्धं रामानयनकाङ्क्षया ।
ददर्श चित्रकूटस्थं स रामं सहलक्ष्मणं । तापसानामलङ्कारं धारयन्तं धनुर्धरं ।
विसर्जितः स रामेण पितुर्वचनकारिणा । नन्दिग्रामेऽकरोद्राज्यं पुरस्कृत्यास्य पादुके ।
रामस्तु पुनराशङ्क्य पौरजानपदागमं । प्रविवेश महारण्यं शरभङ्गाश्रमं प्रति ।
सत्कृत्य शरभङ्गं स दण्डकारण्यमाश्रितः । नदीं गोदावरीं रम्यामाश्रित्य न्यवसत्तदा । १४८९
वसतस्तस्य रामस्य ततः पूर्यमाणखातं । खरेणासीन्महद्वरं जनस्थाननिवासिना ।
रक्षार्थं तापसानान्तु राघवो धर्मवत्सलः । चतुर्दशसहस्राणि जघान भुवि राक्षसान् ।
दूषणञ्च खरञ्चैव निहत्य सुमहाबलौ । चक्रे चेमं पुनर्धीमान् धर्मारण्यं स राघवः ।
हतेषु तेषु रक्षःसु ततः पूर्यमाणखा पुनः । ययौ निरुक्तनासौष्टी लङ्कां भ्रातुर्निवशेनं ।
ततो रावणमभ्येत्य राक्षसी दुःखमूर्च्छिता । पपात पादयोर्भ्रातुः संशुष्करधिरानना । १४९०
तान्तथाविकृतां दृष्ट्वा रावणः क्रोधमूर्च्छितः । उत्पपातासनात् क्रुद्धो दन्तैर्दन्तानुपस्पृशन् ।
स्नानमात्मान् विसृज्याथ विविक्ते तामुवाच सः । केनास्येवंकृता भद्रे मामचिन्त्यावमन्य च ।
कः शूलं तीक्ष्णमासाद्य सर्वगात्रैर्निषेवते । कः शिरस्यग्निमाधाय विश्वस्तः स्वपते सुखं ।
आशीविषं घोरतरं पादेन स्पृशतीह कः । सिंहं केशरिणं कश्च दंष्ट्रायां स्पृश्य तिष्ठति ।
इत्येवं ब्रुवतस्तस्य श्रोतोभ्यस्तेजसोऽर्चिषः । निश्चेरुर्दह्यतो रात्रौ वृक्षस्येव खरभ्रतः । १४९१
तस्य तत्सर्वमाचख्यौ भगिनी रामविक्रमं । खरदूषणसंयुक्तं राक्षसानां पराभवं ।
स निश्चित्य ततः कृत्यं स्वसारमुपमान्वय च । ऊर्ध्वमाचक्रमे राजा विधाय नगरे विधिं ।
चिकूटं समतिक्रम्य कालपर्वतमेव च । ददर्श मकरावासं गम्भीरोदं महोदधिं ।
तमतीत्याथ गोकर्णमभ्यगच्छद्दशाननः । दयितं स्थानमभ्यगं पूलपाणेर्माहात्मनः ।
तत्राभ्यगच्छन्मारीचं पूर्वामात्यं दशाननः । पुरा रामभयादेव तापस्यं समुपाश्रितं । १४९२
इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्वणि रामोपाख्यानपर्वणि रावणगमने षट्सप्तत्यधिकद्विंशतोऽध्यायः ॥ २७६ ॥
॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ मारीचस्तथ संभ्रान्तो दृष्ट्वा रावणमागतं । पूजयामास सत्कारैः फलमूलादिभिस्ततः ।